

Een ochtendkrant in aktie

Op 19 april 2000, tijdens het persoverzicht van halfacht, werd radio-luisterend Vlaanderen opgeschrikt door de frontale aanval die de hoofdredakteur van een ochtendkrant lanceerde tegen Vlaanderens befaamdste islamoloog, prof. Urbain Vermeulen. Volgens nieuwslezer Jan Huys sommeerde Yves Desmet in zijn hoofdartikel de KU-Leuvense rektor om prof. Vermeulen te "stoppen". En inderdaad, onder de titel "Een fijnbesnaard man" gaf Desmet de lezers van De Morgen dit besluit mee: "... toch kan het in dit land dat een dergelijk individu, getooid met doctorsbul en professorstitel, ongestoord de baarljkste nonsens kan uitkramen. Er moet toch iemand zijn die hier iets kan tegen doen? Meneer de rektor van de KUL, mijnheer de minister van justitie?"

Wat heeft Vermeulen miszegd dat men hem het zwijgen zou moeten opleggen? De Morgen baseerde deze aanval op mondelinge "racistische" citaten die door informanten bezorgd maar niet bij de betrokkene geverifieerd waren. Zulke nietverifikatie is inmiddels een traditie bij deze krant, zie de loze beschuldigingen over Luxemburgse rekeningen tegen Didier Reynders en "een CVP-oud-premier", over een affaire tussen koning Boudewijn en zijn stiefmoeder prinses Lilian, of Yves Desmets infame campagne tegen notaris X (anders dan Leo Dehaes, die samen met Desmet de kat de bel aanbond tegen de "pedofiele" notaris, maar die van eerlijke schaamte alle kommentaar weigerde toen de inmiddels opgegroeide zonen "Wim en Jan" de onschuld van hun vader bevestigden, is Desmet door dik en dun zijn lasterlijk verhaal blijven volhouden). Haar informanten waren leden van een plaatselijke "integratieraad" in Leopoldsburch, die in een zaal in het legerkamp aldaar een lezing van Vermeulen bijgewoond hadden. Althans totdat volgens hun eigen zeggen het volgende gebeurde: "De aanwezige leden van de integratieraad, zelf moslims, wilden reageren. Maar professor Vermeulen repliceerde: 'Zwijgen, we zijn hier niet in Turkije.' Waarop de moslims de zaal verlieten, onder luid applaus overigens van de aanwezige militairen." (aldus Cathy Galle: "Integratiesector pikt uitspraken Vermeulen niet", De Morgen, 19-4-2000)

Vooraleer de gewraakte citaten onder het vergrootglas te houden, moeten we eerst het getuigenis van de organisator van deze lezing vermelden. De heer Norbert Bracke laat weten: "Die bewuste avond was niet georganiseerd door mensen van de krijgsmacht, maar door mijzelf, in naam van het Museum van het Kamp van Beverlo. Dit museum (...) staat los van de krijgsmacht en kreeg alleen een militaire zaal ter beschikking. (...) De groep toehoorders bestond voor 95 procent uit gewone burgers." En vooral: "Professor Vermeulen kreeg die avond geen sympathieapplaus dat tegen de aanwezige migranten was gericht, maar wel voor zijn kordate optreden tegen het voortdurend onderbreken van zijn betoog." ("Professor Vermeulen", lezersbrief in De Standaard, 26-4-2000)

Even wedersamenstellen. Blijkens deze twee getuigenissen zei de professor pertinente dingen over de islam; de aanwezige moslims begonnen daarop zijn lezing te storen; hij liet zich provoceren tot aanstootgevende uitspraken; toen hij de onderbrekingen echt beu werd, zei hij hen van nu eindelijk eens hun mond te houden, hem te laten uitspreken, en net als iedereen hun beurt af te wachten tot het vragenuurtje; en toen stapten zij verongelijkt naar buiten en naar een bevriende krant, die hun partijdige versie van de feiten graag een forum verleende.

De Morgen stelt het als een schandaal voor dat Vermeulen ergens uitgenodigd wordt, bv. in de onthulling: "Omstreden professor gaf islamvorming aan staatsveiligheid" (Cathy Galle, 3-5-2000), of: "Omstreden islamdeskundige Urbain Vermeulen is weer van de partij op rechtbank" (Jan De Zutter, 13-11-2000). De bedoeling van De Morgen, die blijkbaar liever het beleid bepaalt dan er alleen maar over te berichten, is duidelijk: beroepsverbod en spreekverbod voor Vermeulen, minstens op alle forums onder bevoegdheid van de overheid. Bij de staatsveiligheid wou men, met verwijzing naar de academische vrijheid, nog niet meteen door de knieën gaan, maar: "Toch werd na het recentelijk in opspraak komen van de professor ook binnen de staatsveiligheid nagedacht of een nieuwe samenwerking met de professor wel wenselijk is." Professor Vermeulen zal ondervinden dat, ongeacht het resultaat van het onderzoek dat rektor Oosterlinck tegen hem bevolen heeft, weinigen nog in zijn gezelschap zullen willen gezien worden. De ene domino na de andere zal vallen, en het ordewoord om hem te boycotten zal zich tot in alle uithoeken van de wereld verspreiden. Een eventueel later bericht dat hij volledig in het gelijk gesteld is, kan maar een klein percentage van de schade ongedaan maken.

Dolksteek op uw niveau

Na de brutale aanval in De Morgen deed de traditioneel met de KUL gelieerde krant De Standaard er fijntjes volgende dolksteek bovenop: "Lange tijd gold professor Urbain Vermeulen, afdelingshoofd Arabistiek en Islamkunde aan de KU Leuven, als dé Vlaamse expert in de islam. Maar zijn weinig fijnbesnaard taalgebruik en -- casuele -- beledigingen tegen moslims keren zich nu tegen hem. Een recent incident is er teveel aan", aldus Nadia Dala ("KU Leuven start onderzoek tegen islamoloog", De Standaard, 20-4-2000). Merk op hoe

Vermeulens reputatie van in de openingszin van het artikel, nog voor er één nieuwsfeit gemeld is, in de verleden tijd gesitueerd wordt. De beschuldigingen van "beledigingen tegen moslims" worden voetstoots aangenomen en zelfs als een sinds lang bekende toestand voorgesteld.

Er is niets gebeurd dat aan Vermeulens deskundigheid een einde gemaakt heeft. Zoals rektor Oosterlinck terecht opgemerkt heeft (VRT Radio-1, 20-4): Vermeulens visie op de islam wordt gedeeld door andere vooraanstaande islamkenners. Wel is het zo dat Vermeulen al een jaar uit de ether verdwenen is. Na de beroering rond zijn boek *Islam en Christendom, het Onmogelijke Gesprek?* (Davidsfonds, januari 1999), waarin hij de zeer geringe dialoogbereidheid aan moslimzijde aan de orde stelde, ging het signaal rond dat Vermeulen aan het eind van zijn loopbaan blijkbaar geen blad voor de mond meer wou nemen, en dat zijn politiek inkorrekte opvattingen uit de media geweerd moesten worden. De staatsomroep doet dat erg grondig, net zoals de Sovjet-Encyklopedie Trotski van oude foto's wegretoucheerde. Toen de Antwerpse zanggroep de Strangers, die sinds jaar en dag bijeenkomsten van allerlei organisaties opluisterde (ook extreem-linkse: uit mijn linkse tijd herinner ik me een Strangers-optreden op een "strijdfeest" van de Revolutionaire Arbeidersliga), eens optrad voor een rechts publiek, was het op de staatsomroep op slag alsof de Strangers nooit bestaan hadden: weg, down the memory hole. Zelf heb ik het ook ondervonden: toen mijn boek *De Moord op de Mahatma* uitkwam, daags voor de 50ste verjaardag van de moord in kwestie, werd ik door medewerkers van radio en TV gevraagd voor een interview, maar enkele uren later kreeg ik een telefoontje waarin dezelfde mensen mij gegeneerd meedeelden dat hun oversten, euh, er anders over beslist hadden. Mij verraste het dus niet dat Vermeulen plots van het scherm verdween, maar dat verandert niets aan zijn status als "dé Vlaamse expert in de islam".

Als pretentieuze krant van academisch niveau pleegt De Standaard ook de competentie van geviseerde personen in twijfel te trekken, dus: "Kollega's laten zich niet on the record uit over de hoogleraar, maar één van hen wilde wel kwijt dat 'Vermeulen nauwelijks modern Arabisch spreekt. Hij kan dus niet verstaan wat er gebeurt in de Arabische wereld.'" Dit laatste is klinkklare onzin: als oudstudent van Vermeulen kan ik getuigen dat ik hem talloze keren levend Arabisch heb zien lezen, voorlezen, simultaan vertalen en spreken; al zullen leerkrachten modern Arabisch (zoals de geciteerde anonieme bron, die zich op 28-4 in een lezersbrief bekend maakte als zijnde Mark van Mol, docent modern Arabisch aan de KUL) zichzelf op dat punt wel superieur vinden. In ieder geval heeft Vermeulen vlot toegang tot de bronnen van het hedendaags islamitisch denken, want in tegenstelling met de spreektaal wijkt het geschreven modern Arabisch, waarin de ideologische teksten van integristische bewegingen gesteld zijn, weinig af van het klassiek Arabisch waarin Vermeulen een wereldwijd erkend specialist is.

Overigens geldt voor het Midden-Oosten wat ik ook voor India vaak heb kunnen vaststellen: er geweest zijn en de taal spreken helpen weinig om tot begrip te komen van "wat er gebeurt" als je de basisgegevens van de betrokken beschaving niet verwerkt hebt, en dat is het geval met vele Arabisten, zoals we dadelijk zullen zien. Omgekeerd is het zo dat zeer veel Arabieren behoorlijk Engels spreken en dat er een florissante engelstalige moslim-pers bestaat (ga maar eens kijken in boekhandel Al-Hoda op de Londense Charing Cross Road), zodat iemand die weet waarop hij moet letten, zich zelfs zonder Arabisch een behoorlijk beeld van de hedendaagse ontwikkelingen kan vormen. Al blijft dat zeldzaam: perskorrespondenten die de plaatselijke taal niet leren, brengen er meestal weinig van terecht, minder omdat zij niet aan goede informatie geraken dan omdat zij blijkens hun onwil om de taal te leren de plaatselijke bevolking en cultuur niet voldoende ernstig nemen. Juist professor Vermeulen drukt daarom zijn studenten altijd op het hart om zich ter plaatse de levende taalkennis te gaan verwerven. Zo hoorde ik hem eens van leer trekken tegen de slaptitude terzake van de Belgische vertegenwoordigers in de Arabische landen, die op hun ambassades liever De Standaard lezen dan Al-Ahram (waarvan overigens een wekelijkse Engelse versie verschijnt van zeer goed niveau, ook als bron van nieuws en duiding over de wereld buiten het Midden-Oosten aanbevolen).

Inmiddels vertolkt Mark van Mol met zijn klemtoon op "wat er gebeurt" een populair doch fout en oppervlakkig uitgangspunt, namelijk de misvatting dat de islam fundamentele wijzigingen ondergaat en dat de eeuwenlang stabiel gebleven leerstellige basis van de islam door nieuwe ontwikkelingen overschaduwd wordt. Zoals Lucas Catherine het ooit in een polemiekt tegen mijzelf uitdrukte: de Koraan is al "een oud boek" en dus minder belangrijk voor een goed begrip van de hedendaagse islam (Vuile Arabieren, p.81). Om de islamwereld van nu te begrijpen is kennis van Koraan en Hadieth (handelingen van de Profeet) echter nog altijd belangrijker dan kennis van de jongste trends in media en samenleving, want deze jonge plantjes groeien in de schaduw van een bijna 1400 jaar oude boom en zijn daar volledig door getekend. Moslims houden veel sterker vast aan hun basistekst dan kristenen doen, en hun religie beheerst ook veel meer aspecten van cultuur en samenleving dan bij de meeste andere religies het geval is. Mocht de Koraan aan belang ingeboet hebben, dan moeten mensen als van Mol en Catherine eens uitleggen waarom de Koranische diskriminaties tegen niet-moslims blijven voortbestaan. Want dat zou pas echt verandering in de islamwereld zijn: als moslims, kristenen en anderen gelijk behandeld worden, of als moslims zich onbezwaard van de islam zouden mogen afkeren.

Postmodern in Bagdad

Een voorbeeld van een nieuwe trend die Vermeulen ontgaan zou zijn, is het "postmodernisme in het Arabische denken" althans volgens twee andere KULwetenschappers, dr. Daniël De Smet en Jan van Reeth ("Islamkunde in opspraak", DS, 26-4-2000), die overigens aan de Turkse en islamitische gemeenschap hun oprechte verontschuldiging aanbieden voor Vermeulens "schandige" uitspraken. Een vertegenwoordiger van dit postmodernisme, de Iraakse dichter Azawi, doorspekt zijn verzen met "fijnzinnige humor en ironie", en dat moet ons van het vooroordeel afhelpen als zouden "Arabieren druïloren zijn die niet kunnen lachen". Wel, wel.

Eerst en vooral schijnen onze betweters niet te weten dat de term "postmodernisme" juist onder militante islamisten erg in trek is. De leidende Indiase islamist Syed Shahabuddin, uitgever van het maandblad Muslim India, heeft bij de postmodernisten enkele ideeetjes geleend die goed van pas komen in de politieke vooruitgang van moslims in minderheidssituaties, zoals dus in India of Europa. Belangrijkst daarin is het afstand doen van algemeengeldige waarheidsaanspraken, met name door het kultuurrelativisme: dit moet de islam gelijke rechten geven, recht op intellectuele erkenning als gelijkwaardige doktrine, maar ook recht op politieke erkenning in de vorm van staatssteun voor moskeeën en islam-onderricht, en vooral de invoering van de islamwetgeving voor alle inter-moslim aangelegenheden (huwelijk, erfrecht). Typisch voor de moderniteit is de erkenning van een objectieve waarheid die door de rede achterhaald kan worden, en deze vormt een directe bedreiging voor doktrines gebaseerd op openbaringsgeloof; daarom is het "postmodernisme" als verzaking aan de pretenties van de moderniteit een welkome bondgenoot voor zegslieden van irrationele doktrines. Het premoderne dat door de moderniteit naar de antiekzaak verwezen werd, vindt nieuwe respectabiliteit in het postmodernisme.

Maar goed, ik wil op gezag van De Smet en van Reeth wel aannemen dat hun "Arabisch postmodernisme" iets heel anders is, en dat die Iraakse postmodernist echt een frisse vernieuwer is en geen arglistige islamistische strategie. In het nominaal sekuliere Irak zullen sommige topfiguren van de sekulier-nationalistische Baath-partij wellicht wat ademruimte toemeten aan plaatselijke imitatoren van de jongste ideologische modes uit het Westen. En daar zal dan wel wat universeelmenselijke "fijnzinnige humor en ironie" aan bod kunnen komen, want wie (zelfs in vertaling) wat verzen van de voor-islamitische Arabieren en van de talloze krypto- of openlijke dissidenten van het laatste millennium gelezen heeft, weet natuurlijk dat Arabieren niet noodzakelijk "druïloren zijn die niet kunnen lachen". Maar dat is allerminst een verdienst van de islam. Men vindt humor in religieuze basisteksten van de Bijbel over de Veda's tot de Daodejing, maar de Koraan is echt het werk van een druïloor die niet kon lachen. Mohammed had een probleem met humor, en zijn ergste vijanden waren de hekeldichters die in Arabië een belangrijke sociale functie vervulden, maar die niet tijdig hun mond wisten te houden toen hun stadgenoot zich van zakenman tot zegsman Gods ontpopte. Het eerste geweld tussen moslims en niet-moslims bestond uit een moslim-uitval tegen ongelovigen die hen zagen bidden, zo met hun achterste in de lucht, en in lachen uitbarstten. Mijn vroegere Marokkaanse buurman zei me altijd van niet luidkeels te lachen, "want dan komt de duivel naar binnen". Natuurlijk is er humor in Arabië, maar dan ondanks en niet dankzij de islam.

Zoals vele onnadenkende islamologen maken De Smet en van Reeth geen verschil tussen de islam en de volkeren die momenteel de islam belijden. Onder de verdiensten van moderne Arabieren die tot "de wereldtop" zouden behoren, noemen zij bv. de muziek. Feit is dat Mohammed een hekel had aan muziek en er zijn oren voor toestopte, dit wellicht als gevolg van een storing in het sensorische centrum in zijn hersenen (zoals de Vlaamse psycholoog dr. Herman Somers betoogt in zijn baanbrekend boek Een Andere Mohammed, Hadewych 1993). Rechtgelovige moslimheersers die de modelmens Mohammed in alles wilden navolgen, zoals Mogolkeizer Aurangzeb (ca. 1700), legden strenge beperkingen op aan de muziekbeoefening. Toen werkloze muzikanten onder zijn balkon een betoging hielden waarin ze een doodskist ten behoeve van de stervende muziek meedroegen, zei Aurangzeb hun van ze zo diep mogelijk te begraven zodat ze nooit meer zou verrijzen. De Pakistaanse qawwalli en andere soefi-muziek vinden hun oorsprong in voor-islamitische mystiek die door de islamgeleerden na lange afwijzing uiteindelijk pas getolereerd werd toen zij nuttig bleek om de ongeletterde massa's voor de islam te lijmen. Men vergelijke de minachting van de islam voor de muziek met het centrale belang in de geestelijke beleving dat Luther aan de muziek toekende; met koning David die voor God zong en danste; met de status van Indiase klassieke muziek als "vijfde Veda" (Indiase musici voeren de titel pandit, "schriftgeleerde"); met Confucius en Pythagoras volgens wie muziek fijngevoeligheid en zin voor maat, dus matiging en zelfbeheersing, bijbrengt. In dit opzicht is de islam een eenzame uitzondering onder de wereldgodsdiensten. Arabische muziek is er niet dankzij maar ondanks de islam.

Hetzelfde geldt ook voor schilderkunst: uitbeelding van mens en dier is in de islam verboden, en de belangrijkste school van "moslim"-schilderkunst was dan ook die van de ketterse Mogol-keizer Akbar, die hoofdzakelijk door hindoes bemand werd. Aan zijn hof werkte ook de muzikant en komponist Tansen, die vaak als "moslimbijdrage aan de Indiase muziek" wordt opgevoerd. Tansens vorming was volledig hindoe, maar om te kunnen trouwen met de moslim-vrouw aan wie hij zijn hart verloren had, moest hij zich tot de islam bekeren. Aan de islam had zijn muziek volstrekt niets te danken, zoals ook de algebra en de

oliewinning het perfect zonder de islam hadden kunnen stellen. De bijdrage van de islam aan de wetenschap was volledig negatief. De bloei van wijsbegeerte en wetenschappen in de eerste eeuwen van het kalifaat was te danken aan de overname van niet-islamitisch cultuurgoed, en merk op dat de niet-moslims toen nog de meerderheid van de bevolking vormden, terwijl de islamitische wetgeving nog onvolgroeid was. Zodra de islam de Arabische wereld volledig in zijn greep had, trad de stagnatie in. Een scharnierfiguur hierin was de theoloog Al-Ghazali (ca. 1100), die polemiseerde tegen de volgelingen van de heidense wijsgeer Aristoteles (ondermeer Averroës) en de rede grondig ondergeschikt maakte aan de schriftuurlijke kasuïstiek. Arabische verdiensten voor de beschavingsgeschiedenis zijn er wel, islamitische niet. Overigens: in het bekendmaken van de magnifieke zonzijde van de Arabische cultuur heeft niemand in Vlaanderen meer verdienste dan Urbain Vermeulen.

Waar of niet?

De Standaard, erg in trek op ambassades, citeert ook nog "diplomatieke bronnen" die beweren: "Tijdens informele gesprekken, op recepties en op ambassades, verwoordt [Vermeulen] standpunten over de islam die kant noch wal raken." Ik heb dat soort scheldpartijen al zo vaak gehoord van mensen die zonder argumenten vallen, dat ik ook hier verregaande ondeskundigheid als verklaring durf vermoeden. Na al die jaren ken ik Vermeulens deskundige standpunten wel zo'n beetje, en ik kan er mij geen herinneren dat "kant noch wal raakt". Of zouden de gewraakte uitspraken van Leopoldsborg aan die beschrijving beantwoorden? Hij zou, volgens zijn vijanden, deze vier dingen gezegd hebben:

- (1) "Als de Westerlingen er niet op gewezen hadden dat er iets onder hunne zandbak zat, dan hadden ze nooit olie gevonden. Nu zeggen de Arabieren dat God het hun gegeven heeft."
- (2) "Turkse mannen zijn enkel geïnteresseerd in wat tussen de vrouwen hun benen zit. Hiervoor moorden zij elkaar uit."
- (3) "De Turken hebben zelf al holocausten uitgevoerd op andere volkeren. De Duitsers zijn dus niet begonnen met Endlösung."
- (4) "De Turkse staat wordt bestuurd door vier zatte generaals, vier pasja's vanuit Ankara."

Vermeulens bewoordingen, voorzover juist weergegeven, waren wat al te goed aangepast aan het soldatengezelschap dat hij in Leopoldsborg verwachtte aan te treffen, maar zijn stellingen zijn inhoudelijk zeker niet "te gek voor woorden", zoals Yves Desmet meende. Zo is het gewoon een feit dat de oliewinning in de Arabische "zandbak" (beledigende term, doch vgl. "de grote plas" voor de NATO-oceaan) door Westerlingen gestart is. Anderzijds is het waar dat, zoals Lucas Catherine ("Arabistiek met gaten", De Standaard, 26-4-2000) opmerkt, de Arabieren al vertrouwd waren met het natuurverschijnsel van de opborrelende of op water drijvende aardolie, Arabisch nafta, en die ook als brandstof gebruikten. Ook andere volkeren in die regio kenden het, en waarschijnlijk was nafta het geheim van de profeet Elia toen hij tijdens zijn duel met de Baäl-priesters "water" op zijn offerdier goot en het daarmee onder een felle zon vlam deed vatten. Maar voor het industrieel potentieel van de aardolie, en voor het ontdekken en aanboren van ondergrondse voorraden, dus voor hun huidige fabelachtige olie-inkomsten, moesten de Arabieren inderdaad op Westere tussenkomst wachten. Ook de term benzine, waarvan Catherine terecht zegt dat hij uit het Arabisch komt, heeft niets met aardoliewinning te maken: hij is afgeleid van benzoë, van Arabisch lobaan-djawi, (in de Romaanse talen werd lo- ten onrechte als lidwoord geïnterpreteerd, dus "de baan-djawi"), "olie van Java", een plantaardige olie. Anders dan hun Westerse fans hebben de Arabieren zich nooit beroemd op technische prestaties. Zij putten hun fierheid uit hun bezit van de ware godsdienst, en lieten de eer van de wetenschappelijke verdiensten graag aan anderen over: hun wiskunde was Indisch, hun sterrenkunde hellenistisch, hun bestuursstelsel Perzisch, hun moskeebouw Byzantijns, hun scheikunde Chinees. Daarom noemen zij hun geneeskunde Joenani tibb, "Griekse geneeskunde", en hun "Arabische" cijfers rakmoel-Hindi, "Indische cijfers". Naast de industriële oliewinning waren ook een aantal humanitaire verworvenheden zoals de afschaffing van de slavernij in het Midden-Oosten aan Westerse tussenkomst te danken.

Het is eveneens een feit dat Turkije er al enkele volkerenmoorden en etnische zuiveringen heeft opzitten. Het betrof, om ons tot de 20ste eeuw te beperken, Armeniërs, Grieken, Koerden, Assyriërs en Chaldeeërs. Wie de ooggetuigenverslagen van de pogroms niet wil geloven, mag zich tot de koude bevolkingscijfers wenden en uitleggen waarom het kristelijke aandeel op honderd jaar tijd gezakt is van één derde van de bevolking tot minder dan één procent. Aan Vermeulens kritici zou ik willen suggereren, dit vervelende feit met een heel ander soort argument te beantwoorden. Dat de minderheden juist in de 20ste eeuw zo geleden hebben, onder het halfseculiere jong-Turkse en onder het militant-seculiere Kemalistische bewind, is niet alleen te wijten aan materiële omstandigheden zoals de verplettering van het Ottomaanse rijk in 1914-18 of de toenemende bevolkingsdruk en beter transport die aan het isolement van kristelijke gemeenschappen in het zuidoosten een einde maakten. Er is ook de religieuze faktor: onder islamitisch bewind werden de niet-moslims "op hun plaats" gehouden, als ondergeschikten zonder kans op politieke machtsovername, en in ruil beschermde de moslimoverheid hen doorgaans tegen eventuele agressie van door Koraanpredikers opgehitst moslim-gepeupel. Het is toen die formele ondergeschiktheid van de nietmoslims afgeschaft was, dat de jacht op hen pas goed geopend werd. De islam kan leven met ondergeschikte niet-moslims, maar niet

met gelijkberechtigde nietmoslims. Daarom dat de etnische en religieuze minderheden er veel beter aan toe zijn in het theokratische Iran dan in het sekuliere Turkije.

Of Turkse generaals vaak naar de fles grijpen weet ik niet, maar als behoeders van Atatürks lekenstaat voelen zij zich allicht niet gebonden door het islamitische alcoholverbod. In Turkije doet ook de man in de straat op dit gebied vaak openlijk wat in Saoedi-Arabië alleen (doch veelvuldig) achter het gordijn gebeurt. In ieder geval staat vast dat de generaals in de Turkse politiek inderdaad het laatste woord hebben. Dit punt is politiek niet zonder belang, nu vanuit één of ander ondemokratisch cenakel gedekreteerd is dat Turkije lid moet worden van de EU.

Tegen Jörg Haider brengt de EU de Brezjnef-doktrine in stelling (aldus analyseren ondermeer Lech Walesa, Vaclav Havel en prof. Boudewijn Boeckx het door de EU gehanteerde principe van "geen soevereiniteit voor wie van de linksliberale weg afwijkt"), maar een feitelijk generaalsregime zou de democratische zuiverheid van de EU mogen komen bezoedelen? Als Turks-Leopoldsbuurgse moslim zou ik daarop antwoorden dat er in formeel islamitische republieken als Iran meer democratie en minder militaire inmenging is dan in Turkije, en dat juist de islamisten de slachtoffers zijn van militaire bemoeienissen met de Turkse politiek, zie bv. het gedwongen aftreden van de democratisch verkozen islamistische premier Necmettin Erbakan. (En als zegsman van de EU of van de regering-Slangen/Michel zou ik daar dan weer op antwoorden dat zulke afzetting van een niet-linksliberale regering juist een voorbeeld is van het beleid is dat ook de EU voortaan tegenover stoute landen en partijen moet voeren.)

Niet dat de democratie in de islamwereld ooit gebloeid heeft, en voorzover ze er nu in een landje of drie effectief bestaat, is dat onder Westerse invloed; maar Vermeulens kritiek op de gebrekkige Turkse democratie is minstens gedeeltelijk een kritiek op verwestersende sekuliere nationalistinnen in de Turkse bestuursklasse eerder dan op de islam. Anderzijds moet men toch de vraag stellen naar het verband tussen de ideologische konditionering van een volk door de islam en de aperte afwezigheid of mislukking van de democratie in tientallen moslimlanden. Waarom werkt het Britse parlementaire systeem in India en niet in Pakistan? En in de democratieën die er dan zijn, met name in Bangladesj en Maleisië, stellen we vast dat het vooral een democratie is voor de moslims (zoals Zuid-Afrika alleen voor de blanken een democratie was), terwijl de niet-moslims openlijk of via de kleine lettertjes uitgesloten worden van echte deelname aan de macht, en integendeel aan ernstige diskriminaties onderworpen zijn.

Mohammed zei dat als drie moslims samen reizen, ze er één van hen tot aanvoerder moeten kiezen om zo tot een militaire bevelsstructuur te komen. Goede zielen die in de "islamitische democratie" geloven, zouden daaruit de erkenning van democratische verkiezingen kunnen afleiden. Historisch slaat de weegschaal echter door naar de islamvoorkeur voor een militaire bevelsstructuur, met bevelen en gehoorzamen en straffen. In ieder geval is de onaantastbaarheid van de sjari'a intrinsiek strijdig met het beginsel dat het volk soeverein zijn eigen wetten bepaalt.

"Tussen hun benen"

Dat Turkse mannen bij vrouwen vooral belangstelling hebben voor wat er "tussen hun benen zit", zoals Vermeulen gezegd zou hebben, is een vermoeden dat in ongeveer dezelfde mate voor andere volkeren zal gelden. In zoverre was zijn vermeende uitspraak onterecht eenzijdig. Toch dient hierbij vermeld te worden dat juist de (vaak als zeer realistisch geprezen) islamwet ervan uitgaat dat mannen van vrouwen niets anders willen dan seks, en dat een man die een minuut met een vrouw alleen is, haar meteen zal bespringen. Vandaar de talloze regels om de geslachten gescheiden te houden, vandaar ook dat vele moslim-mannen niet dulden dat hun vrouw zich door een dokter laat onderzoeken tenzij in hun eigen bijzijn (zoals ook Vlaamse dokters over Turkse mannen getuigen). Voorjaar 2000 hield een stedelijke lagere school in Mechelen een ouderkontakt dat uitdrukkelijk alleen voor de moeders bestemd was: Marokkaanse vrouwen mogen van hun man namelijk niet naar een bijeenkomst waar ook andere mannen aanwezig zijn.

Het is gewoon een feit dat, waar Turkse en Vlaamse mannen in dit opzicht van nature weinig verschillen, de islam wél enorm verschilt van het kristendom en andere religies. Zo stelt de Koraan het paradijs niet voor als een staat van Godsaanschouwing of van uitdoving der verlangens, waar in Jezus' woorden "niet gehuwd en niet ten huwelijk gegeven wordt", maar wel als een plaats van eindeloze lust, eeuwen durende orgasmes met talloze maagdelijke hoeri's, voortdurend van wijn voorzien door mooie knapen. Geen andere Heilige Schrift vereenzelvigd het paradijs zo sterk met eindeloos seksueel genot, als de Koraan doet. Dat Mohammed er meer vrouwen op na hield dan Zarathoesjtra, Mozes, Boeddha, Confucius, Laozi en Jezus tesamen, is hem gaarne gegund; minder fraai is dat hij als enige godsdienststichter gijzelneming beoefende en de verkrachting van vrouwelijke gijzelaars expliciet goedkeurde (waarbij hij soms wel en soms niet de toepassing van coitus interruptus aanbeval). Men kan dit vergoelijken als een blijk van de aardse levensechtheid van de islam in tegenstelling met de vergeestelijkte wereldvreemdheid van sommige andere religies; feit blijft dat de islam inderdaad veel meer met zijn gedachten "tussen de vrouwen hun benen" zit dan in andere religies de norm is.

Dat Turkse mannen al eens voor een vrouw met elkaar op de vuist gaan, is natuurlijk niet typisch islamitisch. Wel diep geworteld in de islam is de schrikbarende regelmaat waarmee moslim-vrouwen het slachtoffer

worden van afranseling, opsluiting en moord wegens vermeende seksuele vergripen (zoals enkele minuten met een andere man alleen zijn). In de media horen we af en toe iets over geweld, inbegrepen moord, tegen migrantenmeisjes die het met een Europeaan aangelegd hebben, maar ook ontluikende relaties binnen de moslimgemeenschap zijn vaak aanleiding tot zulke misdaden, typisch gepleegd door de broers van het meisje, soms ook door haar ouders. Ondermeer de Berbers-Franse zangeres Djura heeft hierover getuigd, en ook over hoe moslim-jongens van kleins af aangemoedigd worden om hun zussen te slaan.

Men moet de gewelddadige controle over vrouwen niet afdoen als een typisch heel-Mediterraan gebruik dat men even goed op Sicilië aantreft (zoals ondermeer prof. Yahya Michot, prof. Herman De Ley en Lucas Catherine plegen te doen), er is hier een expliciet islamitische faktor in het spel. Terwijl de zeden van andere Mediterrane volkeren in mildere zin geëvolueerd zijn, verzet de islam zich expliciet tegen die evolutie. Toen Mohammed in Medina hoorde van een geval van overspel binnen de joodse gemeenschap (vooraleer deze op Mohammeds bevel deels verbannen en deels uitgemoord werd), eiste hij dat zij de Mozaïsche wet zou toepassen, namelijk steniging van de twee geliefden. De joden hadden dat gebruik al een tijdje vervangen door een publieke vernedering van overspeligen (met teer ingesmeerd achterwaarts op een ezel door de stad geparadeerd worden), en zij probeerden Mohammed met Talmoedische spitsvondigheden wijs te maken dat de nieuwe straf niet strijdig was met Gods wil. De Profeet liet zich niet vermurwen: de twee geliefden werden gestenigd tot de dood erop volgde. Soera 4 van de Koraan beveelt mannen ook expliciet om bij ongehoorzaamheid hun vrouwen te slaan en op te sluiten. In de behandeling van de vrouw was de islam, ook volgens getuigenissen die in de basisteksten van de islam zelf doorklinken, onmiskenbaar een stap achteruit. Lucas Catherine (Islam voor Ongelovigen, p.203) heeft in tempore non suspecto de Marokkaanse feministe Fatna Ait Sabbah geciteerd, die zegt dat ze moet kotsen bij het horen van het nu populaire smoesje dat de islam de vrouw bevrijd heeft.

Merk overigens op dat de aan Vermeulen toegeschreven uitschuiver over de bijgedachten van Turkse mannen een hoog Brusselmans-gehalte heeft. Men herinnert zich hoeveel steun Herman Brusselmans in november 1999 kreeg toen hij met dergelijke frasen uit zijn boek Uitgeverij Guggenheimer in opspraak kwam. Enkele Bekende Vlamingen publiceerden op de opiniebladzijde van De Standaard zelfs een petitie, die ronkend besloot met Voltaires woord: "Ik verafschuw wat u zegt, maar ik zal vechten totterdood voor uw recht om het te zeggen." Wel, laat eens kijken. Het lijdt geen twijfel dat trendy BV's de harde waarheden van Urbain Vermeulen verafschuwen. Zullen zij nu "vechten totterdood" voor zijn onverkort spreekrecht? Die grimmige term "totterdood" zullen zij wel aan de sneuvelende dissidenten in Algerije of Iran overlaten, want zo'n diep engagement past een gearriveerde BV niet. Maar een ongevaarlijk woordje van steun moet er bij Kristien Hemmerechts of Tom Lanoye toch afkunnen?

Het islam-negationisme

Op 25 april 2000 drukte De Standaard op p.6 een bericht af over de aanhouding van enkele Iraanse vrijdenkers wegens "belediging van de islam", en op p.9 een brandschrift tegen prof. Vermeulen wegens hetzelfde vergriep, onder de titel "Islamkunde en racisme". Daarin ziet de Gentse professor Herman De Ley verheugd het "eventuele vertrek" van Vermeulen tegemoet, wiens uitspraken "schandelijk", "driest" en "grofste belediging" heten, en noemt hij de soldaten van Leopoldsburch terloops ook "janhagel". Laat eens kijken of hij voor dat onakademische taalgebruik een blaam zal krijgen.

Nog op p.6 vinden we een foto van Armeniërs die 85 jaar na de feiten de Armeense genocide gedenken. En op p.9 viert ook prof. De Ley de verjaardag van de Armeense genocide, namelijk met het instemmend citaat dat het Turkse beleid in 1915 "betreurenswaardig maar politiek begrijpelijk" was. Hij ontleent deze beoordeling aan een Amerikaans auteur, Justin McCarthy, die daarmee heel toevallig een geschikte wetenschappelijke onderbouwing verschaft aan het pro-Turkse beleid van de VS-regering. De gewraakte prof. Vermeulen heb ik alleszins nooit zulke rechtvaardiging horen uitspreken voor moorden op moslims of op eender wie. Integendeel, ik kan persoonlijk getuigen dat zijn aandacht tijdens onze gesprekken over het hindoe-moslim-konflikt juist uitging naar het menselijk leed dat hieruit voortkomt. Toen ik hem over de rellen na de afbraak van de Babar-moskee vertelde, pogroms tegen hindoes die door eskalatie op de duur ook tot veel moslimdoden leidden, bestond zijn repliek uit één woord: "Vreselijk." De Ley is minder sentimenteel: sommige betreurenswaardige massamoorden moeten nu eenmaal, en kunnen op zijn politiek begrip rekenen. Naast het "probleem-Vermeulen" (aldus Johan Leman in De Standaard, 20-4) zitten we dus met een probleem-De Ley. Verleggen we de aandacht daarom van de uitspraken van islamkenner Vermeulen naar die van islampropagandist De Ley. Deze herneemt in zijn campagne tegen Vermeulen (die niet van vorige week dateert, zo zorgde hij in 1999 voor de disinvatie van Vermeulen op een kongres in Dendermonde over de Kruistochten) enkele apologetische klassiekers. Zo zou de Armeense genocide het werk zijn van het jong-Turkse "nationalisme", de nieuwe boeman voor alle doeleinden. De daders op het terrein waren nochtans voornamelijk dorpers die niets wisten van grootstedse nieuwlichterijen als het sekulernationalisme, maar die wel gehoor gaven aan de oproep van de kalief tot de djihaad tegen de ongelovigen. Want zoals lezer J. Albes uit Gent opmerkt (De Morgen, 29-4-2000), was de Armeense volkerenmoord, net als de Rwandese, evenzeer het werk van het volk als van de staat. De meeste burger-deelnemers waren Koerden. Zoals op VRT-Aktueel (24-4-2000)

gezegd werd: Istamboel "liet de Koerden op de Armeniërs los". Wil De Ley ons doen geloven dat die Koerden uit Turks nationalisme handelden? Ook recente pogroms tegen de laatste kristenen in Oost-Turkije waren religieus gemotiveerd, zoals vluchtelingen (er zijn er enkele duizenden in België alleen) mij bevestigd hebben.

Wie een genocide goedpraat moet geen half werk doen: hij moet de slachtoffers ook de schuld geven. Onder Turken hoor je de feiten dus vaak gewoon omdraaien: de Armeniërs hebben een genocide op de Turken gepleegd. Op een moslimdiskussielijst op internet las ik dat de Armeniërs in 1915 maar liefst 2,5 miljoen Turken omgebracht hebben, en dat Armenië nu maar eens herstelbetalingen moet gaan doen en grondgebied afstaan. (Aldus ene Yalin Ekici op soc.culture.lebanon, 8-10-1995, gereproduceerd in het joodse tijdschrift Mentalities/Mentalités, Hamilton NZ 1997, p.81; noteer daarbij dat etnisch Armenië in 1915 twee derden van zijn grondgebied verloor, dat inmiddels door Turken en Koerden bewoond wordt.) De Ley's variant hierop is dat Balkan-kristenen tussen 1821 en 1922 "vijf miljoen" moslims gedood hebben, dit bovenop de miljoenen die zij verdreven hebben, en de miljoenen die (blijkens hun strijdabele aanwezigheid in de jongste conflicten in Bosnië en Kosovo) gewoon ter plaatse gebleven zijn. Gezien de betrekkelijk beperkte bevolkingscijfers van de betrokken gemeenschappen op de 19de-eeuwse Balkan is de aanspraak op vijf miljoen dodelijke slachtoffers gewoon absurd, maar het is inderdaad waar dat de bevrijding van de Balkan gepaard ging met repressie tegen de kollaborateurs van de Ottomaanse bezetter. Goede Belgen noemen zulke repressie doorgaans "betreurenswaardig maar politiek begrijpelijk". Zij was een reactie op de bloedige wijze waarop de bezetter het verzet bestreden had, met vele kristenslachtoffers die De Ley echter niet geteld heeft. Zij zijn immers maar een detail in de geschiedenis.

Een terloopse doch onthullende zijsprong in De Ley's betoog is zijn vergelijking tussen moslims in België, die zich toch niet moeten verantwoorden voor wat moslims elders in de wereld misdoen, met de "Vlaamse katholieken" van wie men toch ook niet verwacht dat ze zich voor de Rwandese genocide verontschuldigen. Voor alle duidelijkheid: ik geloof niet in kollektieve verantwoordelijkheid, en ik heb mijn moslimburen dus nooit ter verantwoording geroepen voor de bomaanslagen en gijzelnemingen die regelmatig het nieuws halen. Maar zelfs als men in kollektieve verantwoordelijkheid gelooft, dan nog kan men de Vlamingen (zonder uitzondering) niet voor de Rwandese genocide verantwoordelijk stellen. Wel de Hutu-daders zelf; en in bijkomende orde ook de Belgische vrijzinnige politici die koning Boudewijns bede om steun aan het militaire belaagde "katholieke" regime in Rwanda verwierpen en de Tutsi-invasie middels het opgedrongen Arusha-akkoord legitimeerden, een akkoord dat onder de Hutu's paniek veroorzaakte bij het vooruitzicht om na 35 jaar Hutu-bewind weer onder de Tutsi-knoet terecht te komen. Want die angst leidde tot de "preventieve" genocide op de Tutsi's. Toch slaagt De Ley, als lid van de georganizeerde papenvreterij, er terloops toch even in om de Vlaamse kaloten valselijk met noch min noch meer een genocide in verband te brengen. Zijn openheid voor de islam heeft hem blijkbaar niet tot meer verdraagzaamheid tegenover het katholicisme gebracht.

Waarom men de islam wantrouwt

Als Vlamingen de islam wantrouwen, dan ligt dat niet aan de lezingen van Urbain Vermeulen, wel aan de nieuwsberichten uit Nigeria, waar regionale moslimmeerderheden de sjari'a willen invoeren en hardhandig de tegenstand van kristenen en animisten breken; uit Afghanistan waar de Taliban, de "studenten" die in Koraanscholen grootgebracht zijn en de islam door en door kennen, dagelijks het "vooordeel" bevestigen als zou de islam vrouwonvriendelijk zijn; of uit de Molukken, waar moslim-inwijkelingen de kristelijke meerderheid tot een minderheid gemaakt hebben en kerken platbranden. De grootste genocide tijdens mijn leven was waarschijnlijk die in Oost-Pakistan (1971, officieel 3 miljoen doden), een djihaad die vooral de hindoe-minderheid viseerde. Het gaat hier om reële gebeurtenissen met slachtoffers van vlees en bloed, niet om papieren "vooroordelen".

Prof. De Ley houdt die feiten buiten beeld maar erkent wel in abstracto dat moslims soms iets mispeuteren. Hij vindt echter dat men er in de beoordeling van religieus geweld niet de basistekst van de betrokken religie moet bijsleuren. Een schande vindt hij het dat "gelijk welk negatief gegeven in een moslimkontekst niet verklaard wordt vanuit maatschappelijke en politieke processen, maar steeds en overal vanuit 'de islam'". Volgens hem is "geen enkele openbaringsgodsdienst te herleiden" tot een "(selektieve) lektuur van eeuwenoude basisteksten". Hij neemt moslims blijkbaar niet ernstig, want de Koraan erbij halen, dat doen zij zelf. Hun strijd voorstellen als gemotiveerd door "de islam", dat doen zij zelf. Enkele jaren terug simuleerde het Pakistaanse leger als oefening een oorlog tegen het heidense India, onder de naam Zarb-e-Momien, "vuistslag van de gelovige". Moslimterreurgroepen dragen namen als Hezbollah, "brigade van God", of Harkat-al-Moedjahedien, "organisatie van de strijders op de weg van Allah". Overal waar moslims met niet-moslims slaags zijn, citeren zij de Koraan en de precedenter van de Profeet. Zo was de Duivelsverzen-fatwa juridisch gebaseerd op het precedent van Mohammeds eigen bevel tot de moord op zijn kritici.

Kortom, het probleem ligt niet bij de moslims, die mensen zijn gelijk wij, maar bij de islam. Het probleem is niet dat er onder moslims, zoals in alle gemeenschappen, boosaardige mensen zijn; wel dat de islam ook goede en vrome mensen tot het kwade aanzet. Om ons te beperken tot het jaar voorafgaand aan het

incident-Vermeulen: de pogroms in Oost-Timor en de Molukken, de vliegtuigkaping in Kathmandoe, de gijzelneming in de Filipijnen, de uitmoording van een sikh-dorp in Kasjmir, die zijn niet het gevolg van de persoonlijke boosaardigheid van de daders, wel van hun vroomheid en toewijding aan hun godsdienst. Dat is nu juist het perverse van de Koranische doktrine: goede mensen beschouwen het als hun religieuze plicht om andersdenkenden te bestrijden en te onderdrukken, omdat hun heilige schrift hen daartoe oproept. Oproepen tot haat hebben een effect vergelijkbaar met dat van alcohol op automobilisten. Sommigen hebben geen alcohol nodig om een gevaar op de weg te zijn, anderen geraken zelfs dronken veilig thuis, maar voor de meesten heeft alcohol een onmiskenbaar negatieve invloed op het rijgedrag. Welnu, sommigen hebben de Koraan niet nodig om te haten, anderen weten zelfs de Koraan in menslievende zin te interpreteren, maar in het algemeen heeft de Koraan een negatieve impact op de relaties van gelovigen met anderen.

De Ley fantaseert over een "typisch islamitisch religieus pluralisme". Dat religieus pluralisme ook in de islam erkend wordt, zou al een gewaagde stelling zijn, maar dat religieus pluralisme typisch islamitisch is, iets waardoor de islam zich van andere religies onderscheidt, dat is werkelijk "te gek voor woorden", dat "raakt kant noch wal". Blijkbaar heeft Adolf Hitlers opmerking dat mensen liever grote dan kleine leugens geloven, nog steeds volgelingen. Hoe dan ook, De Ley's gretige fata morgana weegt niet op tegen de precedentwaarde van het levenswerk van Mohammed, namelijk de vernietiging van het religieus pluralisme in Arabië. De heidenen kregen er de keuze tussen de islam en de dood, kristenen en joden werden verbannen, en in de eerste islamitische republiek te Medina mocht slechts één religie voortbestaan.

De profeet lanceerde ook een eerste (mislukte) invasie in het Byzantijnse rijk, begin van een lange strijd tegen de kristenheid waarin de kruistochten slechts een tijdelijk tegenoffensief vormden. Prof. Vermeulen had dus gelijk toen hij tijdens een recente lezing in Ekeren stelde dat de paus en andere Kerkleiders zich danig vergalopperen met hun verontschuldigen voor de kruisvaart. Europa was op heel zijn zuidelijke flank in het defensief gedrongen door een agressieve islam, en de kruistochten brachten de hoognodige verlichting door het front tijdelijk naar gebieden onder moslimkontrole te verleggen. Er waren natuurlijk excessen van geweld, zoals die er in de andere richting bij tijd en wijle ook geweest zijn, maar verontschuldigen voor de kruisvaart als militair initiatief zijn klinkklare onzin, tenzij de moslims zich verontschuldigen voor hun verovering van Spanje en Byzantium, en bijvoorbeeld ook voor de wegvoering van miljoenen Zuid- en Oost-Europeanen naar de slavenmarkten van Tunis en Bagdad.

In de veroverde gebieden werden joden en kristenen derderangsburgers in hun eigen land, zonder politieke rechten, onderworpen aan een twintigtal vernederende bepalingen en aan een gedoogbelasting. Bovendien waren zij het mikpunt van pogroms, zoals de joods-Egyptische historica Bat Ye'or aangetoond heeft. De Ley's "cijfermatig aantoonbare positieve effecten op de kristelijke populaties" van het "typisch islamitisch religieus pluralisme" zijn als volgt: in Syrië, Egypte en Turkije vormden kristenen bij de dood van de Profeet (632) de overgrote meerderheid, bij het begin van de kruistochten een nipte meerderheid, in de Ottomaanse tijd een grote minderheid, en vandaag een kleine minderheid.

Wellicht verwijst De Ley naar enkele zeer tijdelijke en plaatstelijke gevallen van groei in het kristelijk bevolkingspercentage, die echter als volgt verklaard moeten worden. De gedoogbelasting en de talloze maatschappelijke nadelen van het niet-moslim-zijn moedigde aan tot bekering tot de islam. Alleen de begoede klasse kon de belasting opbrengen zonder zichzelf teveel pijn te moeten doen, en kon zich ook een zekere veiligheid kopen via goede zakenrelaties met de heersers en steekpenningen aan de politie en aan moslimleiders. In streken onder moslimbewind zie je daarom na verloop van tijd dat, behalve in geïsoleerde gebieden, bijna alle overblijvende niet-moslims tot de begoede klasse behoren, bv. de Kopten in Egypte of, tot hun uitdrijving in 1990, de hindoe Pandits in Kasjmir. Bij welgestelden lag de kindersterfte lager, wat in vreedzame periodes zonder uitdrijvingen of gedwongen bekeringen inderdaad tot een tijdelijke procentuele groei kon leiden. Om dezelfde reden kenden zogenaamd sterk anti-semitische Europese regio's als Polen en Oekraïne een bijna continue stijging van het percentage joden, wat voor prof. De Ley beslist geen reden is om het anti-semitisme als een fabeltje weg te wuiven. Zijn bewering doet niets af aan het diskriminerende karakter van het moslimbewind noch aan de algemene tendens tot verdwijning van de andere religies onder moslimbestuur.

Overigens werden niet-Abrahamische religies als mazdeïsme en boeddhisme in Centraal-Azië nog veel sneller gemarginaliseerd of uitgeroeid dan het kristendom in het Midden-Oosten. Het lot van de echte "heidenen" wordt altijd buiten beeld gehouden in debatten over "islam en verdraagzaamheid", waarbij de aandacht steeds naar de minder hard getroffen kristenen en joden gaat. De Ley heeft vanuit het seculiere België mooi praten over het "typisch islamitisch religieus pluralisme": de talloze niet- of ex-moslims uit Iran, Pakistan en Bangladesh die ik gesproken heb, zeggen nooit iets gezien te hebben van dat wereldwonder.

Islam en Verlichting

Naast het hoofdartikel (De Morgen, 19-4-2000) waarin Yves Desmet, aajattollah van het multikultureel linksliberalisme, zijn fatwa tegen prof. Urbain Vermeulen uitsprak, stond in de citatenkolom een opmerking van kamervoorzitter Herman Decroo over de islam. Deze olijke vrijzinnige vindt het een anomalie dat nu de

mensen niet meer ter kerke gaan, ze desondanks toch nog weinig begrip voor de islam kunnen opbrengen. Volgens hem getuigt dit van een achterlijke angst voor het vreemde. Blijkbaar willen sommigen maar niet begrijpen dat de islam (net zoals de katholicisme voor vrijzinnigen als De Croo) een heel ander probleem stelt dan een van "vreemdheid".

Het Tibetaans boeddhisme is heel wat exotischer dan de islam, en toch wekt de inplanting van een Tibetaans-boeddhistisch centrum in Schoten of Hoei geen wrevel of angst bij de plaatselijke bevolking, die hierin nu eens wél een geval van "multikulturele verrijking" ziet. Uit de culinaire gewinning van onze bevolking aan diverse uitheemse keukens, uit de verkoopscijfers van schrijfsters als Lulu Wang of Arundhati Roy, of uit het orderboek van onze reisagentschappen, blijkt allerm minst een angst voor het vreemde. De Croo vergist zich door "het vreemde" als het probleem aan te wijzen. Merkwaardig genoeg deelt hij die misvatting met Frank van Hecke, die in zijn eerste interview als VB-voorzitter (Gazet van Antwerpen, 12-6-1996) verklaarde dat hij niets tegen de islam had, en dat hij de inwijking van 600.000 boeddhisten in plaats van moslims even erg zou vinden.

Nee Herman, nee Frank, de islam is grondig verschillend van andere "vreemde" tradities. Het verschil zit hem in de in de Koraan vastgelegde oproep tot strijd tegen de niet-moslims, die dan weer samenhangt met het politieke en totalitaire karakter van de islam: het doel van de islam in elk land is altijd om een staat te stichten waarin de islam domineert en de sjari'a het handelen van de burgers op alle levensdomeinen bepaalt. Het boeddhisme kon zich overal aan de bestaande orde aanpassen, van Indiase kastesamenleving over konfuciaanse bureaucratie en Japans militair feodalisme tot Californisch ekolo-kapitalisme. Het bemoeide zich zo min mogelijk met politiek en samenleving en legde zich uitsluitend toe op zijn spirituele missie. De islam daarentegen zal niet rusten vooraleer hij in zijn expansiegebieden, waaronder nu vooral Europa, de staat geïslamiseerd heeft. En daarover zou een politiek leider als De Croo zich beter dringend bezinnen, in plaats van de bevolking wijs te maken dat het maar om een soort exotische nieuwe mode gaat.

Dat Westerse islam-apologeten de Koraan zo ver mogelijk buiten beeld willen houden, is geen toeval. De hele doktrine van superioriteit van de moslims en van haat jegens de niet-moslims wordt daarin breedvoerig uiteengezet. Dat je je vrouw(en) mag en soms moet slaan, dat je de afvallige moet doden, dat vriendschap met ongelovigen te mijden is, dat pas de volledige islamisering van de wereld een einde zal maken aan de vijandschap tussen moslims en niet-moslims: het staat er allemaal in. Wat er gelukkig ook en zelfs vrij expliciet instaat, is dat er wat scheelde met de Profeet zelf. Dr. Herman Somers heeft in zijn boek Een Andere Mohammed uitvoerig aangetoond dat Mohammed een schoolvoorbeeld was van het bekende syndroom paranoia, een door hallucinaties gevoede waan omtrent zichzelf. In dit geval ging het om een uitverkiezingswaan, en de sensorische hallucinaties waren de stemmen die hij in trance-toestand hoorde, en wier "openbaringen" opgetekend zijn en gebundeld tot de Koraan. Nee, dit is geen Westers vooroordeel, want een gelijkaardige analyse van de Koranische openbaring vinden we bij geboren moslims, ondermeer de Egyptenaar Abdullah Kamal (aldus De Standaard 15-7-1996) en de Pakistani's Anwar Shaikh en Ibn Warraq. En nee, dit is geen onverantwoorde projectie van moderne categorieën op iemand uit de oudheid, want Mohammeds tijdgenoten vonden ook al dat die "openbaringen" maar zelfbegoocheling waren: niet minder dan elf keer spreekt de Koraan (d.i. Mohammed zelf) Mohammed moed in omdat zijn toehoorders hem een gestoorde of een fantast noemen. In de Hadieth vinden we nog meer getuigenissen dat zijn tijdgenoten het maar doorgestoken kaart vonden, en zelfs zijn lievelingsvrouw Aisja vond het vreemd dat die openbaringen toch altijd zo buitengewoon goed in Mohammeds persoonlijke kraam pasten.

De polemiek waarin prof. Vermeulen verwickeld is geraakt, betreft dus niet de kern van het probleem, en ik zal me over die kern radikaler uitspreken dan hij ooit gedaan heeft. Of de islam nu wel of niet fanatiek is, of hij nu onrecht doet aan de vrouw of niet, dat zijn legitieme maar uiteindelijk sekundaire kwesties. Belangrijker is dat de islam gewoon een vergissing is. Weliswaar heeft de islam een aantal bestaande cultuurwaarden overgenomen die soms verkieslijk lijken boven de morele chaos van het postmoderne Westen, getuige de rol van de islam in de door drugs en misdaad geteisterde Amerikaanse negerwijken; maar de definiërende waarheidsaanspraak van de islam ("Mohammed is Zijn profeet") is gewoon onjuist.

Als een vriend van me zou blijken te geloven dat de aarde plat is, of dat de kindertjes uit de bloemkool komen, dan zou ik het als mijn plicht beschouwen, hem dat uit zijn hoofd te praten. En als onze medelanders met namen als Ali en Fatima nog in het sprookje van de Koraan-openbaring geloven, dan is het ons aller plicht om hen de weg uit die dwaling te wijzen. Ik weet nog hoe ik als zesjarige in de zandbak zat te spelen toen mijn zus mij de ware toedracht over Sinterklaas vertelde. Telkens ik moslims hoor fulmineren tegen de zoveelste "belediging van de islam" zie ik mezelf weer met rasse schreden naar de keuken stappen om moeder verontwaardigd te vertellen wat mijn zus had durven beweren. Ach, er is nog leven na het verlies van je geloof in sprookjes.

De oplossing is niet, moslims het land uit te wijzen, wel de moslimjeugd hier en ginds maximaal blootstellen aan de impact van de Verlichting en met name aan de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek aangaande religie. En men moet dat niet met "westerse cultuur" vereenzelvigen: haal er liever de talloze stemmen van vrijdenkers uit de islamwereld bij, van de Bengaalse feministe Taslima Nasrin ("het probleem is

dat de islam onverdraagzaam is"), van de vermoorde Berber-zanger Lounès Matoub ("ni Arabe ni Musulman"), of van de Turkse auteur Aziz Nesin, die gezegd heeft: "Er moet een einde komen aan de duizendjarige tirannie van de Koraan." Er is niets intrinsiek moslim aan Marokkanen of Turken, en als er iets hun integratie kan bevorderen, dan is het wel hun eigen traditie van dissidentie tegen de islam.

Islam en racisme

Wie de islam ter discussie stelt, mag zich doorgaans aan het etiket "racist" verwachten, hoewel niet meteen duidelijk is wat het rasbegrip hiermee te maken heeft. Terwijl men biologen op ons afstuurt om ons te bezweren dat "rassen niet bestaan" (bv. doordat, naar verluidt, Zweden en Bosjesmannen qua vingerafdrukpatronen meer op elkaar lijken dan op hun respectieve gelijkgekleurde buurvolkeren), blijkt het feitelijk semantisch domein van de term "ras" steeds breder te worden. Wanneer het Vlaams Blok op jongste 1-meiféest 2000 skandeerde "islamieten, parasieten", dan omschreef de VRT-nieuwsdienst deze inderdaad kwalijke slogan als "racistisch", implicerend dat de islamieten een ras vormen. Toen diezelfde partij zich recent bekeerde tot het beginsel dat immigranten zich mogen assimileren als alternatief voor "opkrassen", op papier toch een reuzenstap wèg van het racisme (want geassimileerde vreemdelingen zullen op termijn hun zaadjes en eitjes in de Vlaamse genenpoel uitstrooien), noteerde De Standaard dat Filip Dewinter tijdens de persvoorstelling scherp uitviel naar de islam, de belangrijkste verzetshaard tégen de assimilatie; zonder enige remming door de logika noemde de kwaliteitskrant deze uitval "racistisch".

Voluit: als Dewinter het fundamentalisme veralgemeent, als hij "zegt dat alle islamieten zo denken en daarom een aparte aanpak verdienen, is hij volop bezig te diskrimineren op basis van godsdienst. Dan is Dewinter, in alle definities van die term, een racist." (Rolf Falter: "Optrekken en remmen in Schiltz-chicane", DS, 2-4-2000) Wie zo pedant is om er definities bij te halen, kan echter gemakkelijk verifiëren dat "racisme" diskriminatie op basis van "ras" betreft, niet van "godsdienst". Mocht dit laatste toch onder het racismebegrip vallen, dan is de islam zelf intrinsiek een door en door racistische godsdienst, want diskriminatie op basis van wel of niet moslim zijn is voor de Koraan een must hier op aarde maar ook een onvermijdelijk lot in het hiernamaals, waar men voor geen ander vergrijp dan het ongeloof aan Mohammeds aanspraken ten eeuwigén dage in de hel zal branden. In geen enkele andere religie staat diskriminatie op basis van godsdienst, dus wat Rolf Falter "racisme" noemt, zo centraal als in de islam.

Toen de bruine Pakistaanse immigrant Mohamed Rasoel in zijn boekje De Ondergang van Nederland tegen de islam waarschuwde, werd hij daarvoor door een blanke Amsterdamse rechter in 1992 veroordeeld wegens -- wat anders? -- "racisme". Een kleurling die zijn ouderlijke religie aanvalt en daarvoor als "racist" veroordeeld wordt, het is, om Yves Desmets terminologie te lenen, "te gek voor woorden". Maar waarom heeft De Morgen dan nooit geprotesteerd tegen deze onrechtvaardige veroordeling van een gekleurde medemens?

Uit de jongste polemiek rond professor Vermeulen blijkt alleszins dat er een "Turks ras" en een "moslim-ras" bestaan. Dat wordt namelijk geïmpliceerd in het afdoen van kritiek op Turken of op de islam als "racisme". En dit taalgebruik beperkt zich niet tot betaalde agitators maar vindt ook ingang onder historici en parlementsleden. Kamerlid Ferdy Willems van de Volksunie is historicus en mag geacht worden te weten wat hij zegt, ook als hij zegt: "Vermeulen is een racist die zijn carrière gebouwd heeft op iets wat hij haat." (bij Frank Willems: "Professor Vermeulen is een racist", Het Laatste Nieuws, 21-4)

De islam is natuurlijk geen ras, maar heeft toch wel iets met racisme te maken. De historici Bernard Lewis en David Brion Davis hebben aangetoond dat het antizwarte vooroordeel ontstaan is in de kontekst van de Arabische negerslavernij. Deze floreerde al acht eeuwen vooraleer de Portugezen in de 15de eeuw partners werden in de Arabische slavenhandel en het anti-zwarte racisme gaandeweg overnamen. Moslims mochten heidenen als slaaf nemen, ondermeer miljoenen Zuid- en Oost-Europeanen (voor wanneer hiervoor een kollektieve schuldbekentenis vanwege de moefti's en imaams?) en vooral Afrikaanse animisten. De minachting voor het ongeloof werd overgedragen op de huidskleur van de ongelovigen, zodat zwarten die zich uit lijfsbehoud tot de islam bekeerden, spoedig ondervonden dat hun huidskleur er met een bekeringsformule niet afging, en zij gewoon slaaf bleven. Ongelovigen heten in het Arabische kafiroyen, "ondankbaren", vandaar Afrikaans kaffers voor de negerslaven die de Hollanders rond de Indische Oceaan van de Arabieren kochten. Moslim-slavenhouders plaatsten zwarten systematisch lager in de slavenhiërarchie dan de blanke slaven, zoals nog te zien is op de typische afbeeldingen van blanke haremvrouwen die door zwarte meiden verzorgd worden. De Koraan (3:106/102) stelt dat op de dag des oordeels de bozen zwart zullen worden en de gelovigen blank, wat toch wel een ongelijk waardeoordeel over die huidskleuren inhoudt.

Ook bij prof. Herman De Ley ("Islamkunde en racisme", De Standaard, 25-4-2000) vinden we natuurlijk de vereenzelving van islamkritiek met racisme. Inzoverre racisme als een vreselijke misdaad geldt, is dit vreselijke laster. De Ley schijnt niet te beseffen dat de felste islamkritiek van niet-Europeanen komt, van rasgenoten van de Profeet, of van nog donkerder medemensen als de Malinese schrijfster Maryse Condé, die in haar bekende historische roman Ségou schrijft: "De islam is een mes dat tweedracht zaait, dat wonden slaat waarvan we niet meer genezen." Islamkritiek is bruin en zwart, niet qua politieke maar qua huidskleur.

Neem nu de beoordeling van Mohammeds profeetschap. In de Koraan spreekt Mohammed zich moed in tegen de kritiek van mede-Arabieren dat hij met zijn "godelijke openbaringen" een gestoorde fantast is, een door geesten bezetene. Dat de islam een vergissing is, de uit de hand gelopen egotrip van een stemmenhoorder met uitverkiezingswaan, wordt vandaag niet alleen beweerd door de Vlaamse psycholoog Herman Somers of de pro-Palestijnse joodse auteur Maxime Rodinson, maar ook door kleurlingen als de hindoes Ram Swarup en Sita Ram Goël, en door geboren moslims, ondermeer -- op luchtige wijze -- door de migrant Salman Rushdie in zijn gewraakte boek *De Duivelsverzen*. Men hoort het wel niet meer uit de mond van de Arabische dichter Sadeq Abdel-Karim Melallah, want die is daarvoor in 1992 onthoofd. Misschien een tip voor een doortastende betugeling van foute gedachten bij ons?

Melallah was maar één van de honderden vrijdenkers in de islamwereld die de laatste tien jaar gedood zijn. In een lezing tijdens de Rushdie-krisis heb ik professor Vermeulen aan zijn publiek horen vragen: zal onze jeugd nog willen opkomen voor de vrije meningsuiting waar vorige generaties zo hard voor hebben moeten vechten? Bij ons is het antwoord daarop hoogst onzeker, maar in moslimlanden zijn er talloze Voltaires die letterlijk hun leven wagen voor het vrije woord. Het zijn die dissidenten in de islamwereld zelf, frontstrijders voor de vrijheid, die nu door De Ley in de rug geschoten worden.

"Kultureel racisme"
Sommige academici die zich toch wat gegeneerd voelen over de onverantwoorde verbreding van het begrip "racisme" (bv. Pierre-André Taguieff), hebben als oplossing het begrip "kultureel racisme" gelanceerd. Dit is een contradictio in terminis, en meestal dient het maar als een soort valsemunterstruik om standpunten die uitdrukkelijk niet racistisch zijn, lekker toch racistisch te kunnen noemen. Dat voorvoegsel "kultureel" wordt immers snel genoeg vergeten, en een vernietigend machtswoord als "racist", daarvan doe je niet graag afstand.

Edoch, er is één geval waarin dit begrip wel zinvol kan zijn, namelijk als men iemands cultuur als een ingeboren en onveranderlijk gegeven behandelt, net zo wezenzeigen als zijn huidskleur. Dit soort "kultureel racisme" vindt men impliciet zeker in de wildere redevoeringen van de jonge Filip Dewinter (d.i. vooraleer hij de optie van assimilatie aanvaardde), maar zijn natuurlijke biotoop is het multikultureel discours. Het zijn juist de pleitbezorgers van de islam in Europa die doen alsof de islam een onvervreemdbare kentrek van onze Ali's en Fatima's is, die wij dus maar te aanvaarden hebben. In werkelijkheid gaat het om een ideologische konditionering die zij aangepraat krijgen, en waarvan zij zich ook weer kunnen bevrijden. En vooral: waarvan zij zich wel zullen moeten bevrijden als zij zich echt in onze samenleving willen integreren. Moeten, niet omdat wij dat zeggen, maar omdat er nu eenmaal een logische onverenigbaarheid bestaat tussen integratie en islam.

Het is uiteraard niet de taak van de overheid om aan religieuze of anti-religieuze propaganda te doen, dat zou te zeer aan Sovjet-methodes herinneren, maar in de samenleving zelf moeten opinieleiders een krachtige kulturele beweging op gang brengen die moslimjongeren aanmoedigt om zich uit het keurslijf van de islam te bevrijden. De overheid kan helpen om de juiste voorwaarden daartoe te scheppen door een consequent beleid van het type dat men in Frankrijk *républicain* noemt (huidige boegbeelden: de linkse socialisten Jean-Pierre Chevènement en Régis Debray): het straal negeren van groepsidentiteiten ten voordele van integratie via een sekulier staatsburgerschap. Dit betekent dus: geen multikultuur of "integratie met behoud van eigen identiteit", maar assimilatie. Uiteraard staat het de betrokkenen dan nog steeds vrij om djellaba's te dragen of naar de moskee te gaan (ook geboortige Belgen hebben die vrijheid), maar van enige toegeving aan een moslim-groepsidentiteit met aparte rechten kan geen sprake zijn. Wie daar niet mee kan leven, heeft natuurlijk de vrijheid om elders zijn geluk te zoeken.

Is de rol van de overheid beperkt, die van opiniemakers in onderwijs en media is des te groter. Toen ik in mei 1992 in *Trends* berichtte over de activiteiten en standpunten van de Turks-islamistische beweging Milli Görüs, leverde mij dat vooral kritiek op, van het type dat De Ley nu over Vermeulen uitstort. Enkele maanden later was er op de Duitse TV een reportage van een Duits-Turkse journalist over het zelfde onderwerp, en van dezelfde waarschuwendere strekking. Ik gun het die man gerust dat hij zulke kritiek blijkbaar wel mag uiten zonder banvloeken over zich af te roepen. Het enige dat me eraan stoorde, is dat zijn uitzending niet méér weerklank gekregen heeft. Waarom niet méér aandacht voor de islamkritische strekking in de Turkse gemeenschap? Waarom niets over de onthoofde Melallah, waarom zo weinig over het werk van de tientallen intellectuelen die in Algerije vermoord zijn? Dit soort media-aandacht is zeer belangrijk in de natuurlijke selectie van rolmodellen voor de migranten jeugd, die nu door vriend en vijand op haar vermeende moslimidentiteit vastgepind wordt. Ik herhaal het: er is een krachtige kulturele beweging nodig die de migrantenjongeren helpt om een post-islamitische identiteit te ontwikkelen.

Het alternatief, op termijn, is wat we recent op de Molukken gezien hebben: riviers of bloed. In het minst gewelddadige geval stevenen we af op wat een militant van de Turks-islamistische Milli Görüs mij ooit voorspelde: niks geen geweld, op zekere dag worden de moslims wakker en stellen ze vast dat ze de meerderheid vormen, en dan kondigen ze langs democratische weg de islamitische republiek af. Het is echter weinig waarschijnlijk dat de moslim-voorhoede zo lang geduld zal oefenen, dus gedurfter

machtsgrepen behoren tot de mogelijkheden, gevolgd door reactie van de inheemsen, algemene polarizatie die vele gesekularizeerde moslims terug het islamkamp indrijft, en burgeroorlog.

Er is een wedloop aan de gang tussen de numerieke groei van de islam, die schijnbaar recht naar de wereldheerschappij voert, en het binnendringen van de Verlichting in de islamwereld. Het is wiskundig zeker dat de islam uiteindelijk het onderspit zal delven (volgens mij verdwijnt hij binnen de eeuw), maar voor het zover is kunnen we nog enkele onaangename rondjes djihaad meemaken, dichterbij huis dan we gewend zijn.

Racisme en laster

Op het juridische vlak kan men inmiddels stellen dat professor De Ley en kamerlid Willems zich met hun beschuldiging van "racisme" tegen professor Vermeulen zelf aan laster en eerroof schuldig gemaakt hebben. De zaak met beschuldigingen ligt eigenlijk eenvoudig: wie een ander van iets beschuldigt, is ipso facto zelf schuldig aan laster, tenzij hij zijn aanklacht met bewijzen hard kan maken. Dat geldt des te meer wanneer men iemand van een door de wet strafbaar gesteld feit beschuldigt. Wie iemand anders een "moordenaar" noemt, kan daarvoor zelf vervolgd worden, tenzij de beschuldigde inderdaad door een bevoegde rechtbank wegens moord veroordeeld is. Welnu, net als moord is "racisme" een door de wet strafbaar gesteld vergrijp; iemand valselyk van zulk vergrijp beschuldigen, is daarom zelf ook strafbaar.

De Ley en Willems moeten nu niet afkomen met de elders misschien verdedigbare uitleg dat "racisme" maar een appreciatie is, beschermd door de vrije meningsuiting. Je kan niet de twee hebben, enerzijds racisme strafbaar stellen en anderzijds het recht behouden om iemand zomaar eventjes racist te noemen. Zij die racisme in het strafrecht wilden, zitten nu met het gevolg dat men het woord "racisme" niet meer zo licht in de mond mag nemen. Eigenlijk is er nood aan een rechtszaak die deze beperking op het loze gebruik van het scheldwoord "racist" expliciet bekrachtigt. Al wens ik het niemand toe om de ster van zulk een pionierend rechtsgeding te zijn, want degene die de officiële meute haar geliefkoosde verbale terreurwapen uit de handen komt slaan, moet vanwege media en overheid niet op enige fair-play rekenen.

Eén van de nuttige effecten van zulke rechtszaak zou erin bestaan dat er eindelijk klaarheid komt omtrent de bevoegdheidsafbakening van Johan Lemans Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding. Recent bleek dat de post kan weigeren om "racistische" politieke propaganda te verdelen, waarbij de beoordeling over het "racistische" karakter van de betrokken teksten aan Lemans Centrum overgelaten wordt. Daar klopt iets niet. Men kan iemand wegens een strafbaar feit wel voor de rechtbank dagen (desnoods in kortgeding), maar geen openbare beslissingen baseren op de loutere verdenking van zulk feit. Men kan een kandidaat-onderwijzer maar weigeren wegens pedofilie als hij door een rechter wegens pedofiele feiten veroordeeld is; en is dit laatste niet het geval, dan kan de om die reden geweigerde sollicitant op zijn beurt de betrokken schooldirectie dagvaarden. Het CGKR heeft de bevoegdheid om vermeende racisten te dagvaarden, niet om hen te veroordelen, noch om langs niet-gerechterlijke weg burgers te benadelen die nooit wegens racisme veroordeeld zijn.

Hetzelfde probleem stelt zich in de kwestie-Vermeulen. Uit Johan Lemans verklaringen (VRT-Radio 1 en De Standaard, 20-4-2000) kan men min of meer afleiden dat Leman zelf al informele stappen ondernomen had om Vermeulens aktieradius te beperken, ondermeer via de Gentse en Leuvense rektoren, en dat hij nu op resultaten hoopte. Het was maar een interview, geen beleidsverklaring, dus misschien is er een onjuiste indruk gewekt, maar ambtenaar Leman zou er goed aan doen om hierover klare wijn te schenken. In ieder geval gaat hij zelfs met de loutere uitdrukking "het probleem-Vermeulen" (DS 20-4-2000) al zijn boekje te buiten. Ofwel is Vermeulen schuldig aan "racisme", maar Leman ontkent dat, want hij behoort nog tot de oude school die vindt dat disputen over taal of religie niet onder de hoofding "racisme" thuishoren (anders zouden de Belgische kommunautaire en levensbeschouwelijke tegenstellingen onder zijn bevoegdheid vallen, stel je voor). Ofwel -- en dat geeft Leman dus impliciet toe -- is Vermeulen niet schuldig aan racisme, en dan heeft Leman volstrekt geen enkele bevoegdheid inzake zijn doen en laten, zelfs niet om hem als een "probleem" te brandmerken.

Overigens heb ik Leman op debatten al meermalen horen verklaren dat de racismewet géén "opiniedelikt" invoert, dat hij alleen effectieve aansporing tot diskriminatie en geen racistische meningen bestraft. Zo zou het boek *The Bell Curve* van Richard Herrnstein en Charles Murray, dat rasbepaalde erfelijke verschillen in intelligentie poneert, niet verboden kunnen worden. Lemans stellingname tegen Vermeulen doet daar toch aan twifelen: heeft Vermeulen, zelfs in de versie van zijn aanklagers, ook maar één daad van diskriminatie gesteld, of zelfs maar één oproep daartoe gelanceerd? De hele rel betreft toch ondubbelzinnig de mening van de professor? Waar haalt ambtenaar Leman het recht vandaan om die mening als een "probleem" voor te stellen? Politici die zich op hun "demokratisch" gehalte laten voorstaan, moeten beter vandaag dan morgen het afglijden naar de aanvaarding van de notie "opiniedelikt" een halt toeroepen. Het is voor de democratie van levensbelang om de galopperende ambities van onze racismebestrijders in te tomen.

De strijd gaat voort

De deontologische uitschuiver van Leman tegenover Vermeulen is wellicht maar een voorbode van ernstiger

kampanjes tegen foute meningen. Zoals de aanwezigen op het debat tussen Leman en mijzelf (Vlaams-Nationale Debatklub, 30-5-2000) hebben kunnen vaststellen, is de Dominikaan als persoon zeker nog de kwaadste niet; maar de structuren die hij voorzit lenen zich tot een veel verder gaande repressie tegen foute meningen. Vanuit bepaalde partijpolitieke hoeken wordt inderdaad om een "actiever" anti-racismebeleid geroepen, en men kan zich voorstellen dat Lemans opvolger aan die wensen zal voldoen. Zo besluit prof. De Ley zijn aanval op prof. Vermeulen met de schijnbaar bezadigde waarschuwing dat we ons niet "hypokriet" op de zondaar Vermeulen moeten blindstaren: het racisme is immers véél groter en alomtegenwoordiger. Na de verhoopde eliminatie van de Leuvense prof gaat de strijd dus verder tegen het racisme in allerlei lagen van de samenleving. Veel méér mensen moeten aan de schandpaal of op de sofa wegens hun openlijk of verdoken racisme. Zelfs bij goedbedoelende activisten voor de integratie van migranten is er racisme dat onze niets ontziende aandacht verdient, aldus De Ley. Het categorie "racisten" groeit voortdurend aan, en dit hoogtij spaart zelfs pater Leman niet.

De Ley wordt in zijn waarschuwing tegen het alomtegenwoordig racisme namelijk bijgetreden door enkele moslim-gastcolumnisten van De Morgen. Na enkele extreem-linkse academici is het nu de beurt aan deze direkt betrokkenen bij de integratieproblematiek om Leman als racist af te doen. De hele integratiesector mag volgens Tarik Fraihi ("Het failliet van de integratie-industrie", DM 8-5-2000) best met de VB-term "welzijnsmaffia" omschreven worden: mensen die teren op het "migrantenprobleem". Het hele integratieconcept zit er voor hem naast: verkapte assimilatie, paternalistisch, "folklorefestivalmodel". Bijgevolg zouden "de bedenkers van het huidige concept, zoals Johan Leman, best de eer aan zichzelf houden en ontslag nemen".

Sterker nog drukt Mohamed Talhaoui zich uit ("Naar een actieve migrantenbewustwording", DM, 25-4). Hij veegt de vloer aan met "de democratische schijn van de traditionele partijen" en pleit voor een radikaal verbod op organisaties die zich "racistisch, xenofob of intolerant" opstellen tegenover de moslims of andere minderheden. Enkele zinnen verder leren we wie allemaal tot de gewraakte categorie behoort: "Het integratieconcept zoals dat tot op de dag van vandaag door de overheid gedefinieerd en ontwikkeld werd en dat in feite neerkomt op assimilatie, is mensonterend, racistisch xenofob en onderdrukkend, en dient van de hand gewezen te worden." Als de overheid racistisch is, moet ook zij in de ban, en alvast moet Lemans Centrum omgevormd worden tot "een federale instelling die zich met niets anders bezighoudt dan met racismebestrijding" en die "geleid moet worden door een migrant(e)". Alvast één post die op zuiver etnische basis ingevuld moet worden: volgens de letter van de racismewet is dat racisme. In ieder geval wil Talhaoui de krypto-assimilationist en verkapte racist Johan Leman weg: "De bewustwording van de migrantengemeenschap omtrent dat thema wordt realiteit met de ontslageis van Johan Leman, die de islamitische gemeenschap al jaren met een kluitje in het riet stuurt." Voilà, daar heb je het uit de mond van een onverdachte moslim: Dewinter-Leman, zelfde strijd!

Vanop grote afstand bekeken worden tegenstellingen kleiner. De tegenpolen Leman en Dewinter groeien naar mekaar toe naarmate men zich op een extremer standpunt stelt, tot men ze ziet samenvallen in hun gemeenschappelijke premisse, namelijk het behoud van onze sekuliere rechtsstaat, waarin iedereen gewoon gelijk is voor de wet. Vanuit een hard islamitisch standpunt is dat een duivelse eensgezindheid die alle disputen over migratiebeleid tot onbelangrijke details herleidt. Gelijkheid voor de wet, met name voor een door de mensen gemaakte wet, is voor echte moslims immers onaanvaardbaar. Zij interpreteren het begrip "multikultureel" niet als eufemisme voor "multiraciaal", maar in zijn letterlijke betekenis, namelijk als de koëxistentie van verschillende culturen, d.w.z. gemeenschappen met een eigen taal en een eigen rechtssysteem. Want cultuur is niet alleen koeskoes en djellaba's en "folklore", het is ook een maatschappij-ordening en, om maar iets Belgisch-gevoelig te noemen, ook een taalgemeenschap. Het echte alternatief voor de visie-Dewinter-Leman is een staat waarin die gelijkheid voor de wet vervangen is door een multikulturele maatschappij-ordening, waarin de moslims echt hun identiteit en dus hun taal en rechtstelsel behouden.

Zulke pleidooien pro balkanisering van onze samenleving leven dus in de moslimgemeenschap in ons land. Men moet ze niet eens in Arabische pamfletjes uit moslimboekhandels op de Lemonnierlaan zoeken, men vindt ze openlijk op de opiniebladzijde van De Morgen. Ze tooien zich in nieuwe kledjes als anti-racisme en multikultuur maar blijken bij nader toezien weinig te verschillen van de strategie die de asielzoekende migrant (mohadjier) Mohammed gebruikte om Medina van een vrije en gastvrije stad in een islamitische republiek te veranderen. En dan zouden deskundigen als professor Vermeulen de aandacht niet mogen vestigen op het probleem dat de islam stelt?

De afloop

Hoewel rektor Oosterlinck had aangekondigd om binnen enkele weken uitspraak te doen, duurde het tot 30 september 2000 vooraleer officieel bekend werd dat professor Vermeulen een "terechtwijzing" of blaam kreeg, de lichtste straf maar toch een straf. De rektor had al duidelijk gemaakt dat hij de relaties met Turkije in geen geval verstoord zou zien om het prestigeprojekt van de KUL-archeologen in Sagalassos niet in gevaar te brengen (Veto 2-5 en 16-5-2000). Het lag dus in de lijn der verwachtingen dat hij Vermeulen een

blaat zou geven: een sanktie om De Morgen en de Turken tevreden te stellen, maar ook de lichtste sanktie om het incident niet verder te doen eskaleren.

Weinigen hadden verwacht dat het tot een schorsing zou komen, want dat zou tot verdere polemieken en wellicht tot een dispuut voor de arbeidsrechtbank geleid hebben. Zoals iedereen weet zijn katholieke schooldirecteuren uiterst beducht voor controverse; daarom dus geen schorsing. Uit bezorgdheid om de goede naam van hun school plooiën zij zich naar de heersende normen; vroeger keken zij daarvoor naar de Kerk, nu naar de progressieve opinieleiders in de media. Dus toen Yves Desmet zijn banvloek tegen Urbain Vermeulen uitsprak, sprong rektor Oosterlinck meteen in de houding: tot uw orders, eminentie. De dag zelf nog verklaarde hij aan de VRT dat hij een sanktie zou treffen, en dat is vijf maanden later dus een officiële blaam geworden.

Dit verloop van zaken illustreert een belangrijk feit omtrent het huidige opinieklimaat: bij gebrek aan de formele structuren van een diktatuur kunnen de totalitair-linkse opinieherders, die tenslotte slechts een kleine minderheid vormen, hun wil maar opleggen via de medeplichtigheid van quislings uit de bourgeoisie. Middels verbale terreur kunnen de blaffende herders deze schaapjes gemakkelijk in de gewenste richting drijven. De brave burger die gezien heeft hoe elke uitstekende nagel platgeklopt wordt, en hoe anderen in hun professioneel en sociaal leven beschadigd geworden zijn door beschuldigingen van "racisme", hoeft er zich dan wel voor om uit de pas te lopen. Sterker, om zich helemaal in te dekken tegen het risico van beschuldigingen, gaat hij zelf actief mee de voorgeschreven opinie opleggen en de afwijkende meningsuitingen aan de kaak stellen en bestraffen. Vandaar dus de terechtwijzing van Vermeulen door de rektor.

De geblameerde professor wendde zich vervolgens tot de beroepskommissie van de KUL, bestaande uit kollega's professoren. Pas in januari 2001 raakte bekend dat die hem in december 2000 in het gelijk gesteld had. Zijn naam is dus geklaard: er rust geen KUL-blaam op Urbain Vermeulen. Tegelijk raakte bekend dat de rektor deze commissie haar bevoegdheid om zich in de toekomst in beroep over dergelijke betwistingen uit te spreken, ontnomen had. De Campuskrant, het officiële orgaan van de KUL, had uitvoerig aandacht besteed aan Vermeulens blaamwaardige uitspraken en de kritiek daarop, maar liet na zijn "vrijspraak" onder de aandacht te brengen. Ook de media brachten het bericht slechts terloops, en geen enkele hoofdredacteur of gastcolumnist wijdde er een kommentaarstuk aan. Er zat voor de professor niets anders op dan zelf zijn kollega's aan te schrijven om de goede afloop te melden. Uiteraard kan dat de schade die aan zijn reputatie toegebracht is, niet ongedaan maken. Ook de mediadood van Vermeulen als duider bij het islamnieuws is niet opgeheven. Andere islamdeskundigen zullen deze les wel ter harte nemen.